

MATERIĀLA DROŠĪBAS DATU LAPA

Informācija par drošības datu lapas izsniedzēju.

RM Tools, SIA

Kalvariju iela 143-16

Viļņa, Lietuva

Email: info@rmtools.lt

1. IEDAĻA VIELAS/MAISĪJUMA UN UZŅĒMĒJSABIEDRĪBAS/UZŅĒMUMA IDENTIFICĒŠANA.

1.1 Produkta identifikators

Gāzes tips	Butāns
227 ml skārda aerosola tvertne ar gāzi uzpildei, ar kakliņu un aerosola vārstu	

1.2 Vielas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietošanas veidi un tādi, ko neiesaka izmantot

Paredzētā izmantošana: Šķiltavu uzpildei ar gāzi.

Iesaiņojums/iepakojums

- Atkārtoti neuzpildāms iepakojums, aerosola veida.

1.3 Informācija par drošības datu lapas piegādātāju

RM Tools, SIA

Kalvariju iela 143-16, Viļņa, Lietuva

1.4 Tālruņa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās

+37052165246

2. IEDAĻA. BĪSTAMĪBAS APZINĀŠANA

2.1 Vielas vai maisījuma klasificēšana

Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008

GHS02Flam. Gas1

GHS04 Liq. Gas

H222 Īpaši viegli uzliesmojošs aerosols

H229 Satur gāzi zem spiediena; karsējot var eksplodēt

2.2 Etiķetes elementi

Marķējums saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008

Bīstamības piktogrammas

GHS02

Signālvārds: Bīstami

Bīstamības apzīmējumi:

- a. 1, H222 Īpaši viegli uzliesmojošs aerosols
- b. 2, H229 - konteiners zem spiediena; karsējot var eksplodēt.

Specialist

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

Piesardzības paziņojumi:

P210 Sargāt no karstuma, karstām virsmām, dzirkstelēm, atklātas liesmas un citiem aizdegšanās avotiem (degļu uguns, šķiltavu uguns). Lietošanas laikā izvairieties no atklātas liesmas, no gāzes iekārtām, gāzes šķiltavām un lāpām. Nekad neizmantojiet gāzes uzpildītāju, ja uzpildīšanas tvertnē ir noplūde. Lietojiet tikai, novietojot uzpildes aerosola augšdaļu vertikāli uz uzpildes ierīces adaptera. - Smēķēt aizliegts.

P211: Nesmidzināt uz atklātas liesmas vai uz aizdegšanās avota.

P251: nedurt un nededzināt, pat pēc lietošanas.

P211: Nesmidzināt uz atklātas liesmas vai uz aizdegšanās avota.

P251: nedurt un nededzināt, pat pēc lietošanas.

Papildus informācija: N/A

Bīstamības apzīmējums:

WHMIS-simboli:

A – Saspiesta gāze

B1 – Viegli uzliesmojoša gāze

NFPA vērtējums (skala 0-4):

Veselība = 0
Uguns = 4
Reaktivāte = 0

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

HMIS – vērtējums (skala 0- 4):

HEALTH	0
FIRE	4
REACTIVITY	0

Veselība = 0
Uguns = 4
Reaktivāte = 0

2.3 Citi apdraudējumi

PBT un vPvB izvērtējuma rezultāti:

- PBT: Nav attiecināms.
- vPvB: Nav attiecināms.

3.IEDAĻA. SASTĀVS / INFORMĀCIJA APR SASTĀVDAĻĀM

3.1 Vielas

3.2 Maisījumi

Apraksts: Tālāk norādīto vielu maisījumi ar nekaitīgām piedevām.

Bīstamās sastāvdaļas:			
CAS:106-97-8	Butāns	 Uzliesm. Aerosols, H222	
EINECS:203-448-7			
Indexnumber:601-004-00-0			

Papildus informācija: Riska frāžu pilns teksts sniegts 16.iedaļā.

Specialist

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

4.IEDAĻA. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1 *Pirmās palīdzības pasākumu apraksts*

leelpošanas gadījumā: Nodrošiniet personu ar svaigu gaisu; ja simptomi neizzūd - nekavējoties meklējiet medicīnisko palīdzību. Ilgstoša iedarbība var izraisīt bezsamaņu un/vai nāvi.

Ja nonāk saskarē ar ādu: Vairumā gadījumu ādu nekairina. Tomēr, rīkojoties ar produktu, ir jāvelk krekls ar garām piedurknēm un garās bikses, kas izgatavotas no dabīgiem materiāliem.

Ja nonāk saskarē ar ādu, nekavējoties skalot ādu ar lielu daudzumu auksta ūdens vismaz 15 minūtes. Lai izvairītos no statiskās izlādes un gāzes aizdegšanās riska, pirms novilkšanas piesārņoto apģērbu rūpīgi samērcē ar ūdeni. Ja iespējams, rotaslietas un citus priekšmetus, kas atrodas pie ādas, var noņemt. Nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību.

Ja nokļūst acīs: Izņemiet jebkāda veida kontaktlēcas. Nekavējoties rūpīgi izskalojiet acis ar ūdeni vismaz 10 minūtes. Regulāri paceliet augšējo un apakšējo plakstiņus, lai šķidrums iztvaikotu. Sargāt acis un nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību.

Norišanas gadījumā: nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību.

Apsaldējuma gadījumā:

Mēģiniet sasildīt sasalušos audus un meklējiet medicīnisko palīdzību.

4.2 *Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta*

leelpojot: Galvassāpes, reibonis, klepus, elpošanas mazspēja, bezsamaņa.

Saskarē ar ādu: parasti tas nekairina ādu. Reti, tieša un plaša kontakta ar ādu gadījumā var izraisīt apsaldējumus.

Saskare ar acīm: Kairinājums.

Norijot: meklēt medicīnisko palīdzību.

4.3 *Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi*

Skatiet sadaļas 4.1 un 4.2.

5 IEDAĻA. UGUNSDZĒSĪBAS LĪDZEKĻI

5.1 Ugunsdzēsības līdzekļi

Piemēroti ugunsdzēsības līdzekļi: CO₂, sausais pulveris vai ūdens smidzinātājs. Dzēsiet liesmas ar ūdens smidzinātājiem vai pret alkoholu izturīgām putām.

Nepiemēroti ugunsdzēsības līdzekļi: ūdens, padots ar pilnu strūklu.

5.2 Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība

Nepilnīga sadegšana rada toksisku CO, kura ieelpošana ir īpaši bīstama.

Ir bīstami apdzēst liesmu, ja noplūdi nevar pilnībā apturēt.

5.3 Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Tiklīdz izceļas ugunsgrēks, evakuējiet visus viegli uzliesmojošos materiālus un LPG produktus.

Rūpīgi atdzēsējiet, apsmidzinot ar ūdeni visus konteinerus, kurus nevar evakuēt. Nelaistiet ar koncentrētu ūdens strūklu.

Aizsargājiet personālu ar ugunsdrošu apģērbu, lielu ūdens daudzumu vai ugunsdrošu sienu.

Nedodieties iekšā un nezturieties slēgtā vai ierobežotā telpā bez atbilstoša aizsargaprīkojuma, ieskaitot autonomo elpošanas aparātu.

Papildus informācija: Atdzesējiet apdraudētās tvertnes ar ūdens strūklu. Ja ierīcei pievienotā kasetne aizdegas, nemetiet un neapgrieziet to otrādi, jo tas var tikai saasināt problēmu (sašķīdrinātas gāzes izlīšana vai tvertnes plīsums). Nekādā gadījumā neturiet konteineru virs uguns. Turiet cilvēkus nost drošā attālumā.

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

Centieties noslēgt vārstu, aizsargājot plaukstu un rokas ar mitru drānu. Ja iespējams, iznesiet konteineru ārpus telpām, nenolaižot to zemē.

6.IEDAĻA. PASĀKUMI NEJAUŠAS NOLŪDES GADĪJUMĀ

6.1 Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

Nodrošiniet pietiekamu gaisa ventilāciju.

Izvairieties no gāzes ieelpošanas

Ievērojiet ārkārtas gadījumu procedūras.

6.2 Vides drošības pasākumi

Nepieļaut produkta nonākšanu kanalizācijas sistēmā vai ūdenstīlpē. Informēt atbildīgās iestādes, ja nokļūst ūdenstīpēs vai kanalizācijas sistēmā.

6.3 Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli

Izvairieties no sašķidrīnātās gāzes saskares ar ādu. Nepalieciet tvaika mākonī (butāna gaisa maisījumos), bet izvietojiet aiz tvaiku avota.

Ļaujiet iztvaikot. Neieelpot izgarojumus un tvaikus. Rūpīgi vēdiniet piesārņoto vietu. Noņemiet visus aizdegšanās avotus. Veiciet piesardzības pasākumus pret statisko izlādi. Pirms cita personāla iekļūšanas zonā pārbaudiet tvaiku neesamību, lai nodrošinātu drošus darba apstākļus.

Vietējās varas iestādes jābrīdina, ja nav iespējams ierobežot ievērojamas noplūdes. Ievērojiet visus atbilstošos vietējos un starptautiskos noteikumus.

6.4 Atsauces uz citām iedaļām

Atsauce uz 7.IEDAĻU (LIETOŠANA UN GLABĀŠANA).

Atsauce uz 8.IEDAĻU (IEDARBĪBAS PĀRVALDĪBA / INDIVIDUĀLĀ AIZSARDZĪBA).

Atsauce uz 13.IEDAĻU (APSVĒRUMI, KAS SAISTĪTI AR IZNĪCINĀŠANU).

7.IEDAĻA. LIETOŠANA UN GLABĀŠANA

7.1 Piesardzība drošai lietošanai

Ievērojiet instrukcijas, kas pievienotas ierīcei, un tās, kas norādītas uz konteineriem.

Vienmēr izmantojiet labi vēdināmā vietā, lai nodrošinātu dūmu un degšanas produktu (CO, CO₂) izvadīšanu.

Nekādā gadījumā nedrīkst smēķēt.

Lietojiet tikai ar piemērotām ierīcēm (norāde uz konteineriem). Vienmēr izmantojiet konteinerus vertikālā stāvoklī. Aizveriet ierīci pēc katras lietošanas reizes.

Pievienotā smaržviela ļauj noteikt 0,5% gāzes saturu gaisā. Ja tiek konstatēta gāzes smaka, pirms ierīces lietošanas meklējiet noplūdes vietu ar ziepjūdeni. Nekādā gadījumā nemeklējiet noplūdi ar atklātu liesmu.

Nekad neuzpildiet tukšu konteineru. Nesildiet konteineru.

Materiāls var uzkrāt statisko elektrību, kas savukārt var izraisīt elektriskās dzirksteles. Konteineri, pat iztukšoti, var saturēt sprādzienbīstamus tvaikus. Nekādā gadījumā necentieties tos griezt, urbt, slīpēt, metināt vai veikt līdzīgas darbības ar konteineriem vai to tuvumā. Nedurt un nededzināt pat pēc lietošanas.

Nesmidzināt uz atklātas liesmas vai kvēlojoša materiāla.

Kasetnes maiņa: salieciet vai izjauciet kasetni no ierīces tikai ārpus telpām.

Informācija par aizsardzību pret aizdegšanos un sprādzienbīstamību:

Turiet nost no aizdegšanās avotiem. Nesmēķējiet.

Aizsargājiet no elektrostatiskās uzlādes.

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

7.2 Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visa veida nesaderība

Uzglabāt vēsā un labi vēdināmā vietā, nost no jebkāda karstuma avota. Nepakļaujiet kasetnes temperatūrai, kas pārsniedz 50°C/120°F.

Neglabājiet zem grīdas līmeņa (pagrabā vai puspagrabā).

Uzglabāt nost no zema līmeņa vietām, kur var uzkrāties tvaiki. Neuzglabāt transportlīdzeklī (uzkarst tiešos saules staros).

Izvairieties no saskares ar spēcīgiem oksidētājiem un turiet tālāk nost no degošiem materiāliem. Bīstamajās zonās izmantojiet tikai pielāgotu (sprādziendrošu) elektrisko aprīkojumu.

Lielos daudzumos uzglabāšana var būt atkarīga no īpašiem noteikumiem. Uzglabāt vēsā, sausā vietā labi noslēgtās tvertnēs.

Glabāt konteineru cieši noslēgtu.

Nenoslēdziet kasetni cieši ierīcē.

Sargāt no karstuma un tiešiem saules stariem.

7.3 Konkrēti gala lietošanas veidi

Lietošanai tikai un vienīgi mājāsaimniecībās, atbilstošām gāzes ierīcēm.

9.IEDAĻA. IEDARBĪBAS PĀRVALDĪBA / INDIVIDUĀLĀ AIZSARDZĪBA

8.1 Pārvaldības parametri

Sastāvdaļas ar robežvērtībām, kuras jāuzrauga darba vietā:			
106-97-8 butāns			
Avots	Tips	Ppm	Mg/m ³
SG OEL	TWA	800	1,900

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

Papildus informācija: Iepriekš minētās vērtības atbilst vērtībām, kas dominē šīs DDL sastādīšanas laikā

8.2 Ekspozīcijas kontrole

Individuālie aizsardzības līdzekļi

Galvas aizsardzība: veicot iekraušanas/izkraušanas vai ar uzglabāšanu saistītas operācijas, vienmēr izmantojiet ķiveri.

Acu/sejas aizsardzība: Izvairieties no kontaktlēcu nēsāšanas. Izvairieties no smēķēšanas produkta lietošanas laikā.

9. IEDAĻA FIZIKĀLĀ UN ĶĪMISKĀ SĪPAŠĪBAS

9.1 Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīpašībām

A. Izskats:	
Forma:	Sašķīdināta gāze zem spiediena (konteineros) vai gāze pie atmosfēras spiediena
Krāsa:	Bezkrāsas
B. Smarža:	Raksturīga – nepatīkama Puvušu olu smaka (merkaptāni)
C. Smaržas sliekšnis:	Nav noteikts
D. pH:	Nav noteikts
E. Kušanas punkts / Kušanas diapazons:	-138,2°C

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

F. Viršanas punkts /Viršanas diapazons:	-0,5°C
G. Uzliesmošanas punkts:	min. uzliesmošanas temperatūra -60°C
H. Iztvaikošanas ātrums:	1 L šķidrā butāna, pie atmosfēras spiediena rada tvaikus aptuveni 230 L tilpumā
I. Uzliesmojamība (cieta, gāzveida):	Nav noteikta
I. Aizdeģšanās temperatūra:	365°C
J. Sprādziena robežas:	Apakšējā: 1,5 tilp.%; Augšējā: 8,5 tilp.%
K. Tvaiku spiediens pie 20 °C:	3000 hPa
L. Tvaiku blīvums:	Nav noteikts
M. Relatīvais blīvums:	Nav noteikts
N. Šķīdība un/maisāmība ar ūdeni:	Samaisīt ar ūdeni nav iespējams vai ir ļoti grūti
O. Sadalījuma koeficients (n-oktanols /ūdens):	Nav noteikts
P. Paš aizdegšanās temperatūra:	287°C
Q. Sadalīšanās temperatūra:	Nav noteikta
R. Viskozitāte:	Nav noteikta
S. Eksplozīvās īpašības:	Produkts nav eksplozīvs, tomēr iespējama eksplozīvu gaisa/tvaiku maisījumu veidošanās.
T. Oksidēšanas īpašības:	Nav noteiktas

9.2 Cita informācija

Cita būtiska informācija nav pieejama

10.IEDAĻA. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

Ķīmiskā stabilitāte: Normālas lietošanas apstākļos produkts ir stabils.

10.1 Reaģētspēja

Lietojot un uzglabājot atbilstoši paredzētajam lietojumam, nav sagaidāma bīstama reakcija

10.2 Ķīmiskā stabilitāte

Lietojot atbilstoši paredzētajam lietojam nav sagaidāma sadalīšanās.

10.3 Bīstamu reakciju iespējamība

Eksplodē vai aizdegas, ja tiek pakļauts karstumam vai aizdegšanās avotam.

Degšanas produkti ietver slāpekli, oglekļa gāzi un ūdens tvaikus. Nepilnīgas sadegšanas gadījumā izdalās oglekļa monoksīds (toksisks).

10.4 Apstākļi, no kuriem jāizvairās

Cita būtiska informācija nav pieejama.

10.5 Nesaderīgi materiāli

Cita būtiska informācija nav pieejama.

10.6 Bīstami noārdīšanās produkti

Degšanas laikā tiek atbrīvots oglekļa monoksīds (tvans).

11.IEDAĻA. TOKSIKOĻĢISKĀ INFORMĀCIJA

Vispārīga informācija: sašķīdriņāto naftas gāzi glabā slēgtos konteineros līdz iznīcināšanai sadedzinot.

11.1 Informācija par toksikoloģisko ietekmi

Akūta toksicitāte:

Ādas kairinājums: Nav kairinošas iedarbības.

Nopietni acu bojājumi/kairinājums: Nav kairinošas iedarbības.

Sensibilizācija: Sensibilizējoša iedarbība zināma.

Ieelpošana: Augsti koncentrētu tvaiku ieelpošana var izraisīt miegainību, intoksikāciju vai narkozi un ārkārtējos gadījumos komu.

Nepilnīgas sadegšanas gadījumā izdalīties oglekļa monoksīds var izraisīt reiboni, galvassāpes, muskuļu mobilitātes zudumu un komu.

12.IEDAĻA EKOĻĢISKĀ INFORMĀCIJA

12.1 Toksiskums

Akvātiskais toksiskums: Būtiska informācija nav zināma.

12.2 Noturība un spēja noārdīties

Būtiska informācija nav zināma.

12.3 Bioakumulācijas potenciāls

Būtiska informācija nav zināma.

12.4 Mobilitāte augsnē

Būtiska informācija nav zināma.

12.5 PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

PBT: Nav attiecināms.

vPvB: Nav attiecināms.

12.6 Citas nelabvēlīgas ietekmes

Būtiska informācija nav zināma.

Papildu ekoloģiskā informācija: Nejauši atmosfērā nonākusī gāze tiek ātri atšķaidīta un pakļauta fotoķīmiskas sadalīšanās procesam.

13.IEDAĻA. APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR APSAIMNIEKOŠANU

13.1 Atkritumu apstrādes metodes

Rekomendācijas:

Nedrīkst izmest kopā ar sadzīves atkritumiem. Nepieļaut produkta nokļūšanu notekūdeņu sistēmā.

Utilizācija jāveic saskaņā ar oficiālajiem noteikumiem.

Tā kā sašķidrinātās naftas gāzes tvertnēs vienmēr ir viegli uzliesmojoši tvaiki, nekad nepārduriet un nededziniet kasetni, pat ja tās ir tukšas.

Iepakojuma materiāli

Elektrolītiskā skārda plāksne (kasetnes).

14.IEDAĻA. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

14.1UN –Numurs	UN2037
----------------	--------

Reg. 75/324/EEK 1272/2008/EK (CLP)

14.2. UN pareizs sūtīšanas nosaukums	Viegli uzliesmojošu gāzi saturoši šķītavu uzpildītāji
14.3 Transportēšanas bīstamības klase (s)	
Klase	2.1
Klasifikācijas kods	6F
14.4 Iepakojuma grupa	Gāzes uzpildītāji
Marķējums	2.1
Īpaši nosacījumi	201 654 658
Ierobežots daudzums	0
Izņēmuma daudzums	E0
Norādījumi iepakojumam	P002
Īpaši norādījumi iepakojumam	PP84 RR5
Jaukta iepakojuma norādījumi	MP9
Transportēšanas kategorija	2D
Iekraušana, izkraušana un apstrāde	Cv9
Rīcība	S2
Bīstamības identifikācija	Nav pieejama
14.5 Vides apdraudējumi	
Jūras piesārņotāja	Nē